

Zakres wiedzy i umiejętności
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego
w roku szkolnym 2025/2026

I. Zakres umiejętności

Umiejętności wymagane od uczestników Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego opisane są w podstawie programowej dla przedmiotu język polski dla szkoły podstawowej - *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej* (Dz.U. 2017 poz. 356, ze zm.)

II. Zakres treści

Zakres treści Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego jest zgodny z treściami podstawy programowej dla przedmiotu język polski dla szkoły podstawowej. Obejmuje również treści wskazanych pozycji literatury.

I stopień

Zakres treści

Uczeń:

- 1) określa:
 - a) tematykę oraz problematykę utworu;
 - b) nadawcę i odbiorcę (adresata wypowiedzi);
- 2) rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz określa ich funkcje w utworze,
- 3) wyróżnia elementy świata przedstawionego w utworze, w tym: zdarzenia, sytuacje, wątki (główne, poboczne), postacie (pierwszoplanowe, drugoplanowe, epizodyczne), określa czas i miejsce przedstawionych zdarzeń, wskazuje zależności między zdarzeniami,
- 4) rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach,

- 5) rozpoznaje rodzaje literackie, określa ich cechy, przypisuje utwór do rodzaju literackiego,
 - 6) rozróżnia gatunki epiki ,takie jak : powieść, opowiadanie, mit,
 - 7) analizuje i interpretuje teksty literackie oraz inne teksty kultury, w tym ikoniczne: obraz, plakat, grafika, fotografia,
 - 8) rozróżnia typy tekstów: informacyjny, publicystyczny, reklamowy,
 - 9) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty pod względem treści i formy,
 - 10) wskazuje związek treści utworu z tekstem graficznym,
 - 11) wyodrębnia obrazy poetyckie w utworach lirycznych,
 - 12) charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu (podmiot liryczny), narratora, bohaterów,
 - 13) rozpoznaje metaforę (ożywienie, uosobienie), porównanie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, powtórzenie, pytanie retoryczne, ,
 - 14) zna frazeologizmy
- 15) wykorzystuje wiedzę o języku:
- a) rozpoznaje wypowiedzenia,
 - b) rozpoznaje części zdania,
 - c) rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy,
 - d) rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu, strony i rodzaju gramatycznego odmiennych części mowy i określa ich funkcje w wypowiedzi,
 - e) oddziela temat fleksyjny od końcówki; wskazuje oboczności,
 - f) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych,
 - g) rozumie znaczenie oraz funkcje czasowników osobowych i nieosobowych,
 - h) poprawnie używa czasowników w trybach: orzekającym, przypuszczającym oraz rozkazującym,
- 16) zna zasady budowania akapitów i stosuje je, tworząc wypowiedź pisemną,
 - 17) stosuje środki językowe wzbogacające styl wypowiedzi, ,
 - 18) zna i stosuje reguły ortografii oraz interpunkcji,

- 19) korzysta ze słowników: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów obcych, synonimów, frazeologicznego.

Proponowana literatura

- Podręczniki do języka polskiego ustalone na II etap edukacyjny – *Nowe słowa na start!*
- *Mitologia* (poznane mity)

Do drugiego etapu konkursu awansuje uczeń, który osiągnie przynajmniej 48/60 punktów.